

ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

БЪЛГАРСКА БАНКА
ЗА РАЗВИТИЕ

НАЦИОНАЛЕН
ГАРАНЦИОНЕН ФОНД
ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

МИКРОФИНАНСИРАЩА
ИНСТИТУЦИЯ ДЖОБС
ГРУПА БЪЛГАРСКА БАНКА ЗА РАЗВИТИЕ

ГОДИШНО ОПОВЕСТЯВАНЕ Консолидирана основа

2018 година

Съгласно изискванията на осма част „Оповестяване на информация от институциите“ на Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (Регламент (ЕС) 575/2013)

2019 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

1	ОТЧЕТНА ЕДИНИЦА	3
1.1	Дружество - МАЙКА	3
1.2	ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА ОТ ФИНАНСОВАТА ГРУПА НА ББР	3
1.3	ОТЧЕТНА ВАЛУТА	4
1.4	ОБХВАТ И МЕТОДИ НА КОНСОЛИДАЦИЯ	4
2	ПОЛИТИКИ И ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ	9
2.1	СТРАТЕГИИ И ПРОЦЕСИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ВСЯКА ОТДЕЛНА КАТЕГОРИЯ РИСК	9
2.2	УПРАВЛЕНИЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК	9
2.3	УПРАВЛЕНИЕ НА ЛИКВИДНИЯ РИСК	9
2.4	УПРАВЛЕНИЕ НА ПАЗАРНИЯ РИСК	9
2.5	УПРАВЛЕНИЕ НА ОПЕРАЦИОННИЯ РИСК	9
3	СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ФУНКЦИИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	9
3.1	За дружеството-майка	9
3.2	За дъщерното дружество – „НАЦИОНАЛЕН ГАРАНЦИОНЕН ФОНД“ ЕАД:	11
3.3	За дъщерното дружество – „МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ ДЖОБС“ ЕАД:	12
3.4	ОБХВАТ И ЕСТЕСТВО НА СИСТЕМАТА ЗА ИЗМЕРВАНЕ И ОТЧИТАНЕ НА РИСКА	13
3.5	РЕДУЦИРАНЕ НА РИСКА	13
3.6	БРОЙ НА ДИРЕКТОРСКИТЕ ПОСТОВЕ, ЗАЕМАНИ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА РЪКОВОДНИЯ ОРГАН	13
3.7	Оповестявания във връзка с член 435 параграф, букви б) и в) от Регламент (ЕС) 575/2013	14
3.8	КОМИТЕТ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	15
3.9	ПОТОЦИ ОТ ИНФОРМАЦИЯ ЗА РИСКА, ИЗПРАЩАНА КЪМ РЪКОВОДНИЯ ОРГАН	15
4	СТРУКТУРА И ЕЛЕМЕНТИ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ	16
5	КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ	16
5.1	ВЪТРЕШЕН АНАЛИЗ НА КАПИТАЛА	16
5.2	КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА КРЕДИТЕН РИСК	17
5.3	ДЕТАЙЛНИ Оповестявания за разпределение на класовете експозиции по критерии, определени от Регламент 575 и в съответствие с Насоки на ЕБО - ЕВА/GL/2016/11	19
5.3.1	<i>Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване</i>	19
5.3.2	<i>Експозиция към кредитен риск от контрагента</i>	20
5.3.3	<i>Географско разпределение на експозициите</i>	23
5.3.4	<i>Концентрация на експозициите по видове отрасли или контрагенти</i>	25
5.3.5	<i>Разпределение на експозициите по остатъчен падеж</i>	27
5.3.6	<i>Кредитно качество на експозициите</i>	28
5.4	КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПАЗАРЕН РИСК	34
5.5	КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	35
5.6	КАПИТАЛОВИ БУФЕРИ, ОБЩИ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ И ИЗЛИШЪК/(НЕДОСТИГ) НА КАПИТАЛ	35
5.7	ОБЕЗЦЕНЕНИ ЕКСПОЗИЦИИ	37
5.8	Оповестяване съгласно чл. 473а от Регламент (ЕС) 575 /2013	39
6	ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА АВКО ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД ЗА КРЕДИТЕН РИСК	41
7	СВОБОДНИ ОТ ТЕЖЕСТИ АКТИВИ	43
8	ВЪТРЕШНИ МОДЕЛИ ЗА ПАЗАРЕН РИСК	44
9	ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ ОПЕРАЦИОНЕН РИСК	44
10	КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ	44
11	ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ	44
12	СЕКЮРИТИЗАЦИЯ	44
13	ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТЕН РИСК	44
14	ЛИВЪРИДЖ	47
15	ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА	47
16	СЪБИТИЯ НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА	51

1 ОТЧЕТНА ЕДИНИЦА

Към края на 2018 г. Финансовата Група на „Българска банка за развитие“ АД („Групата“¹ или Финансовата Група) включва „Българска банка за развитие“ АД („ББР“, „Банката“, „дружество - майка“) и нейните дъщерни дружества – „Национален Гаранционен Фонд“ ЕАД („НГФ“), „Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД (МФИ) и „Фонд за капиталови инвестиции“ АД (ФКИ).

В началото на 2019 г. Банката учреди и две нови дъщерни дружества – „ББР Лизинг“ ЕАД и „ББР Факторинг“ ЕАД, които ще са част от Финансовата група на ББР.

1.1 Дружество - майка

„Българска банка за развитие“ АД е създадена на 11.03.1999 г. като акционерно дружество в България под наименованието „Насърчителна банка“ АД.

На 23.04.2008 г. е приет Закон за Българската банка за развитие (ДВ 43/29.04.2008 г.). С него е уредена структурата и обхвата на дейността на Банката, вкл. и на предвидените за учредяване нейни дъщерни дружества. На 26.06.2008 г. е свикано общо събрание на акционерите за промяна на наименованието от "Насърчителна банка" - АД, в "Българска банка за развитие" - АД, и приемането на други изменения в устава на "Насърчителна банка" - АД, с цел привеждането му в съответствие с разпоредбите на Закона за Българската банка за развитие. До вписването в търговския регистър на промяната в наименованието на банката всички права и задължения, предвидени за Българската банка за развитие, се прилагат към "Насърчителна банка" – АД.

Седалището на банката е гр. София, ул. Дякон Игнатий № 1.

1.2 Дъщерни дружества от Финансовата група на ББР

„Националният гаранционен фонд“ ЕАД е учреден на 12.08.2008 г. като еднолично акционерно дружество със 100% участие на ББР.

„Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД (МФИ) е регистрирана на 14.01.2011 г. като еднолично акционерно дружество със 100% участие на ББР.

„Фондът за капиталови инвестиции“ (ФКИ) АД е учреден на 24.08.2018 г. и регистриран в Търговския регистър на 04.10.2018 г. като акционерно дружество със 100% крайно участие на ББР (директно участие на ББР е 84,62% или 550,000 броя акции и индиректно чрез НГФ 15,38%, собственик на останалите 100,000 броя акции).

---

¹Към края на 2018 г. Банката е едноличен собственик на капитала на ТЦ „Марица“ ЕООД (ТЦМ), като дружеството не е част от стратегическия бизнес модел на Финансовата група на ББР или Групата на ББР.

Седалището на гореизброените дъщерни дружества е гр. София 1000, район "Средец", ул. "Дякон Игнатий" №1.

1.3 Отчетна валута

Функционалната валута и валутата на представяне на отчета на банката е българският лев. Отчетите се представят в хиляди лева.

1.4 Обхват и методи на консолидация

Настоящото оповестяване е изготвено на консолидирана основа за всички участия на Банката в контролираните от нея финансови институции и търговски дружества.

В консолидирания финансов отчет съставен според действащите счетоводни стандарти, както и за целите на настоящето оповестяване, отчетите на включените дъщерни дружества от Групата на ББР („Национален гаранционен фонд“ ЕАД, „Микрофинансираща институция ДЖОБС“ ЕАД и „Фонд за капиталови инвестиции“ АД), както и еднолично притежаваното от нея дружество „Търговски Център МАРИЦА“ ЕООД. Тези дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешногруповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба.

Таблица 1 : Образец 3: EU L13 — Кратко описание на разликите в обхватите на консолидация (за отделните предприятия) съгласно - EBA/GL/2016/11

Наименование на предприятието	Метод на счетоводна консолидация	Метод на надзорна консолидация				Описание на предприятието
		Пълна консолидация	Пропорционална консолидация	Нито консолидирано, нито приспаданото	Приспаданото от капитала	
Национален гаранционен фонд ЕАД	Пълна консолидация	X	-	-	-	Не банкови финансови институции
Микрофинансираща институция Джобс ЕАД	Пълна консолидация	X	-	-	-	Не банкови финансови институции
Фонд за капиталови инвестиции ЕАД	Пълна консолидация	-	-	-	X	Дружество за инвестиции в капитал
Търговски Център Марица ЕООД	Пълна консолидация	-	-	-	X	Несъществени предприятие-отдаване под наем на търговски обекти

Разликите между счетоводния и надзорния обхват на консолидация са изведени в Таблица Образец EU-LI1.

Таблица 2 : Образец 1 - EU LI1 — Разлики между счетоводния и надзорния обхват на консолидация и съотнасяне на категориите на финансовия отчет към регулаторните рискови категории – съгласно EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

	а	б	в	г	д	е	ж
	Балансови стойности, отчетени в публичните финансови отчети	Балансови стойности съгласно обхвата на надзорна консолидация	Балансови стойности на позициите				
			Обект на рамката за кредитен риск	Обект на рамката за CCR	Обект на рамката за секюритизация	Обект на рамката за пазарен риск	Неподлежащи на капиталови изисквания или подлежащи на приспадане от капитала
Активи							
Парични средства и наличности в централни банки	297 622	297 622	297 622	-	-	-	-
Позиции в процес на събиране от други банки	-	-	-	-	-	-	-
Активи в търговския портфейл	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи, оценени по справедлива стойност	653 657	656 157	656 157	-	-	-	-
Дериватни финансови инструменти	-	-	-	-	-	-	-
Кредити и аванси на банки	430 003	429 979	429 979	-	-	-	-
Кредити и аванси на клиенти	1 048 034	1 048 034	1 048 034	-	-	-	-
Вземания от Републиканския бюджет	471 999	471 999	471 999	-	-	-	-
Обратни репо споразумения и други подобни обезпечени кредитни сделки	-	-	-	-	-	-	-
Активи държани за продажба	5 012	5 012	5 012	-	-	-	-
Ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност	10 216	10 216	10 216	-	-	-	-

	а	б	в	г	д	е	ж	
	Балансови стойности, отчетени в публичните финансови отчети	Балансови стойности съгласно обхвата на надзорна консолидация	Балансови стойности на позициите					Неподлежащи на капиталови изисквания или подлежащи на приспадане от капитала
			Обект на рамката за кредитен риск	Обект на рамката за CCR	Обект на рамката за секюритизация	Обект на рамката за пазарен риск		
Други активи	1 609	1 485	1 485	-	-	-	-	
Активи, придобити от обезпечения	27 128	27 128	27 128	-	-	-	-	
Инвестиционни имоти	7 649	7 649	7 649	-	-	-	-	
Инвестиции в дъщерни дружества	-	17 982	-	-	-	-	20 482	
Имоти, машини и съоръжения, нематериални активи	37 597	32 884	32 553	-	-	-	331	
Активи по отсрочени данъци	261	261	261	-	-	-	-	
Текущи данъчни вземания	1 774	1 774	1 774	-	-	-	-	
Нетна инвестиция във финансов лизинг	932	932	932	-	-	-	-	
Общо активи	2 993 493	3 009 114	2 990 801	-	-	-	20 813	
Пасиви								
Депозити от банки	5 759	5 759	-	-	-	-	-	
Текущи данъчни задължения	22	4	-	-	-	-	-	
Депозити от други клиенти, различни от кредитни институции	1 171 825	1 188 077	-	-	-	-	-	
Провизии	7 828	7 828	-	-	-	-	-	
Други пасиви	2 780	2 600	-	-	-	-	-	
Привлечени средства от международни институции	904 782	904 782	-	-	-	-	-	
Други привлечени средства	110 331	110 255	-	-	-	-	-	

	а	б	в	г	д	е	ж	
	Балансови стойности, отчетени в публичните финансови отчети	Балансови стойности съгласно обхвата на надзорна консолидация	Балансови стойности на позициите					Неподлежащи на капиталови изисквания или подлежащи на приспадане от капитала
			Обект на рамката за кредитен риск	Обект на рамката за CCR	Обект на рамката за секюритизация	Обект на рамката за пазарен риск		
Позиции в процес на събиране, дължими на други банки	-	-	-	-	-	-	-	
Сметки на клиенти	-	-	-	-	-	-	-	
Репо споразумения и други подобни обезпечени заемания на средства	-	-	-	-	-	-	-	
Пасиви в търговския портфейл	-	-	-	-	-	-	-	
Финансови пасиви, оценени по справедлива стойност	-	-	-	-	-	-	-	
Дериватни финансови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	
Общо пасиви	2 203 327	2 219 305	-	-	-	-	-	

Основните източници на разлики между регулаторните размери на експозициите и балансовите стойности във финансовите отчети са изведени в следващата таблица.

Таблица 3 : Образец 2 - EU LI2 — Основни източници на разлики между регулаторните размери на експозициите и балансовите стойности във финансовите отчети - съгласно ЕВА/GL/2016/11 (хил. лв.)

		а	б	в	г	д
		Общо	Позиции, обект на			
			Рамката за кредитен риск	Рамката за кредитен риск от контрагента (CCR)	Рамката за секюритизация	Рамката за пазарен риск
1	Сума на балансовите стойности на активите съгласно обхвата на надзорна консолидация (според образец EU LI1)	3 009 114	2 990 801	-	-	-
2	Сума на балансовите стойности на пасивите съгласно обхвата на надзорна консолидация (според образец EU LI1)	2 219 305	-	-	-	-
3	Общо нетна сума съгласно обхвата на надзорна консолидация	-	-	-	-	-
4	Задбалансови стойности	908 809	908 809	-	-	-
5	Разлики в оценките	-	-	-	-	-
6	Разлики, дължащи се на различни правила за нетиране, освен включените вече в ред 2	-	-	-	-	-
7	Разлики, дължащи се на провизии	-	-	-	-	-
8	Разлики, дължащи се на пруденциални филтри	-	-	-	-	-
9	Корекции, дължащи се на преходни мерки във връзка с МСФО 9	10 650	10 650	-	-	-
10	Стойности на експозиция, предвидени за регулаторни цели	3 910 260	3 910 260	-	-	-

Разликите между счетоводните стойности (оповестени във финансовите отчети съгласно счетоводния обхват на консолидация) и регулаторните размери на експозициите се дължат на различния обхват на консолидация на дъщерните дружества. За регулаторни цели се консолидират само дъщерни дружества, които са финансови институции ФИ.

2 ПОЛИТИКИ И ПРАВИЛА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКОВЕТЕ

2.1 Стратегии и процеси за управление на всяка отделна категория риск

Управлението на риска в Групата на ББР представлява комплекс от методи и процедури, които Банката използва за идентифициране, измерване и контрол на рисковите си експозиции. Банката управлява следните основни категории риск:

- *кредитен*
- *ликвиден*
- *пазарен*
- *операционен*

При управление на рисковете Групата на ББР прилага политики и процедури, адекватни на характера и сложността на нейната дейност.

2.2 Управление на кредитния риск

Съгласно чл. 434, ал.2 от Регламент (ЕС) 575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет за 2018 г.

2.3 Управление на ликвидния риск

Съгласно чл. 434, ал.2 от Регламент (ЕС) 575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет за 2018 г.

2.4 Управление на пазарния риск

Съгласно чл. 434, ал.2 от Регламент (ЕС) 575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет за 2018 г.

2.5 Управление на операционния риск

Съгласно чл. 434, ал.2 от Регламент (ЕС) 575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния консолидиран финансов отчет за 2018 г.

3 СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА ФУНКЦИИТЕ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

3.1 За дружеството-майка

За осъществяване на адекватно управление на кредитния риск в банката са създадени и постоянно действат органи, вземащи решения и контролиращи процеса на кредитиране в ББР, както следва:

Надзорен съвет – потвърждава решенията на Управителния съвет за поемане на

кредитен риск, съгласно компетенциите и лимитите заложи в Устава на банката и Наръчника за кредитната дейност на ББР, както и има други правомощия, предвидени в цитираните актове;

Управителен съвет – отговаря за общия подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите, принципите и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете. В качеството си на орган за одобрение на кредитни сделки – взема решение по кредитните предложения – след разглеждане и обсъждане на предложенията на бизнес-звената, становището на управление “Риск”, управление „Правно“ и оценките на обезпеченията – съгласно компетенциите и лимитите заложи в Устава на банката и Наръчник за кредитна дейност, както на ниво кредитни сделки и кредитополучатели, така и общо за кредитния портфейл на банката.

Изпълнителни директори и членове на УС – осъществяват текущ оперативен контрол по поддържане и спазване на определените лимити за конкретните видове риск и прилагането на разработените процедури.

Банката осъществява централизирано управление на риска, което се изразява в:

- приемане на политики и процедури и непосредствен ангажимент в процеса по управление на рисковете от Управителния съвет и Комитета за управление на риска;
- делегиране на ясни права и отговорности на служителите от съответните звена;
- разделяне на дейностите по управление и контрол на риска от бизнес дейностите, които генерират риск.

Комитет за управление на риска – по предложение на Управителния съвет (УС) приема ограничения и лимити по отношение на икономически отрасли, лимити за високорискови клиенти, лимити за концентрация на кредитния портфейл и по отношение концентрация на застрахователното покритие по обезпеченията. Минимум веднъж на тримесечие разглежда цялостния рисков профил на банката.

Управлението и контрола на кредитния риск, каналите за информация и отчетност, процедурите за налагане на мерки при нарушаване на рискови лимити и други ограничения са регламентирани и описани в съответните правила и процедури.

Комитет за управление на активите и пасивите (КУАП) – Специализираният орган за централизирано управление на ликвидността е Комитет за управление на активи и пасиви (КУАП). Той отговаря за стратегическото управление на активите и пасивите, за управлението на пазарните рискове, включително ликвиден, за управлението на кредитния риск и отговаря за оценката на качеството и класификацията на експозициите. КУАП провежда политиката по управление на ликвидността в съответствие с общата

стратегия на Банката, извършва системен анализ на ликвидността, наблюдава, анализира и прогнозира паричните потоци и падежните таблици при сценарии "действащо предприятие" и "ликвидна криза" и отношение на ликвидно покритие (LCR), съгласно Регламент (ЕС 2015/61). КУАП следи адекватността на ликвидните активи и ликвидните буфери и предлага на Управителния съвет промяна в насоките на развитие на Банката, в съответствие с текущото или потенциалното състояние на ликвидността, диверсификация на активите и пасивите. Съставът на КУАП се определя от Управителния съвет на Банката.

КУАП е специализиран вътрешен орган за наблюдение, оценка, класифициране и провизиране на рисковите експозиции през 2018 г.

Контролът на пазарния риск е поверен на КУАП. Комитетът прави преглед на влиянието на лихвения риск и другите банкови рискове върху текущата ликвидност и набелязва оперативни мерки за управление на ликвидността и за оптимизиране на пазарните рискове.

Управления „Риск" и „Трежъри" следят за ежедневното прилагане на политиките за управление на риска, приети от Управителния съвет на Банката.

За осъществяване на адекватно управление и контрол на операционния риск в Банката е възприет модел с три нива на защита:

- **Първото ниво** на защита обхваща звената в Банката с бизнес или поддържащи функции. Тези структури имат първостепенна отговорност за превантивен контрол на операционния риск, за изпълнение на стандартите и политиките на Банката и предприемане на ефективни действия за управлението му.
- **Второто ниво** на своевременна защита има оперативни отговорности и обхваща Управителния съвет, подпомаган от управление "Риск". Тези структури имат отговорност за реализиране на политиката по управление на операционния риск и осигуряване на спазването ѝ. Дейността по контрол на операционния риск се осъществява по ред и правила, приети от Управителния съвет.
- **Трето ниво** включва Комитета за управление на риска, който контролира цялостното спазване на политиките по управление на риска и общия рисков профил на банката.

3.2 За дъщерното дружество – „Национален гаранционен фонд“ ЕАД:

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са следните:

Управителен съвет на Едноличния собственик на капитала - ББР – извършва общ надзор върху управлението на рисковете;

Съвет на директорите – извършва общ надзор върху управлението на рисковете; отговаря за общия подход за управление на рисковете и одобрява стратегиите, принципите и конкретните методи, техники и процедури за управление на рисковете;

Комитет по провизиите – анализира гарантираните портфейли от гледна точка на управление на кредитния риск общо за гарантирания портфейл, както и на ниво гаранционна сделка и получател на гаранция;

Отдел „Риск и мониторинг“ – осъществява общ мониторинг на гарантираните портфейли посредством проверки (текущи и при предявяване на искане за плащане) в търговските банки относно спазването на залегналите в гаранционните споразумения условия на ниво отделен клиент и на ниво портфейл. Осъществява и дейностите по идентифициране, оценка, мониторинг и прилагане на мерки за ограничаване влиянието на основните рискове.

3.3 За дъщерното дружество – „Микрофинансираща институция Джобс“ ЕАД:

Основните звена, които са отговорни пряко за управление на рисковете са следните:

Управителен съвет на Едноличния собственик на капитала - ББР – извършва общ надзор върху управлението на рисковете

Съвет на директорите – приема правила и процедури за управление на риска. Контролира рисковите фактори за дейността на Дружеството и взема решения в границите на своите правомощия. Също така, анализира кредитните сделки на стойност над 100,000 лева от гледна точка на управление на кредитния риск при тяхното разрешаване;

Кредитен комитет – текущо наблюдава и анализира кредитния и лизинговия портфейл на дружеството от гледна точка на кредитния риск в т.ч. и по единични кредитни сделки или кредитни експозиции на свързани лица;

Кредитен съвет – анализира кредитните и лизингови сделки от гледна точка на управление на кредитния риск при тяхното разрешаване и/или предоговаряне;

Оперативно ръководство (Изпълнителен директор и прокуриснт) – организира дейностите по прилагане на приетите от Съвета на директорите вътрешни правила за оценка и управление на риска. Създава организация на работа, която осигурява спазването на определените лимити и нива на риск. Контролира съответствието на използваните от съответните служители процедури по анализ, измерване и оценка на риска с приетите от Съвета на директорите вътрешно-нормативни документи.

Отдел „Управление на риска“ – разработва и внедрява система за управление на риска. Изготвя и внася на Съвета на директорите периодични отчети с цел оценка на рисковете в дейността, в т.ч. спазването на лимити и докладва текущо на оперативното ръководство на дружеството. Извършва първоначална и текуща проверка на методите за оценка на риска. Контролира входящите данни, необходими за оценката на риска, съгласно приложим метод на достоверност и достатъчност.

3.4 Обхват и естество на системата за измерване и отчитане на риска

Групата на ББР е създадена ясно дефинирана организационна структура с подходящо разпределение на отговорностите между отделните управленски нива и независимост между структурите, поемащи риск, и тези, които извършват оценка и контрол на риска. Системата за измерване и отчитане на риска обхваща идентифициране, измерване, мониторинг и контрол на кредитния, ликвидния, пазарния и операционния риск и др. Системата обхваща всички процеси и оценява експозициите, които са отразени балансово, както и задбалансовите позиции, които са носители на риск и при определени условия могат да имат влияние върху приходите и разходите, както и върху размера на балансовите позиции на Групата на ББР.

Измерването и оценка на риска се осъществява чрез използване на методи и подходи, базирани на добрата банкова практика, като съответните методологии и процедури регулярно се преглеждат и осъвременяват от ангажираните с процесите звена.

3.5 Редуциране на риска

Склонността на Групата на ББР към поемане на риск се определя от капацитета ѝ, който зависи от размера и структурата на наличния капитал и способността за увеличаване на капитала.

В процеса на кредитиране на корпоративни клиенти се прилагат детайлни процедури за изследване и анализ на икономическата състоятелност на всеки бизнес проект или клиент и на качеството и характеристиките на предлаганите обезпечения. Основен инструмент за редуциране на кредитния риск е учредяването на приемливи, ликвидни, надлежно застраховани обезпечения, които покриват в достатъчна степен вероятните кредитни загуби.

Банката упражнява контрол на риска от концентрация на кредитния портфейл чрез система от лимити, в т.ч. по икономически отрасли, високорискови клиенти, групи свързани лица, застрахователи по обезпеченията и др.

Освен това Групата на ББР възприема ниско ниво на експозиция към пазарен риск, която поддържа чрез ограничения и контрол.

3.6 Брой на директорските постове, заемани от членовете на ръководния орган

Управлението на „Българска банка за развитие“ АД се осъществява чрез двустепенна система на управление, която включва Надзорен съвет (съставен от трима членове) и Управителен съвет, съставен от трима Изпълнителни директори. Няма член на НС/УС който да е Началник управление/звено в Банката.

В управлението на дъщерните дружества участва поне един от членовете на Управителния съвет на дружеството-майка.

Информация за броя на директорските постове във Групата на ББР, оповестени в Годишния доклад за дейността за финансовата 2018 г. и в съответствие с Насоките относно изискванията за оповестяване на информация съгласно осма част на Регламент (ЕС) 575/2013 (EBA/2016/11) е предоставена в следващата таблица по-долу, като в допълнение към ГФО 2018 е оповестена информация за директорските длъжности в учредените през 2019 г. дъщерни дружества „ББР Лизинг“ ЕАД и „ББР Факторинг“ ЕАД.

Таблица 4 : Директорски длъжности в групата на ББР към 30.06.2019 г.

Дружество от Групата на ББР	Ръководен орган	Длъжност / Началник управление	Титуляр
"Българска банка за развитие" АД	Надзорен съвет	Председател	Лъчезар Борисов
"Българска банка за развитие" АД	Надзорен съвет	Зам. - председател	Митко Симеонов
"Българска банка за развитие" АД	Надзорен съвет	Член	Велина Бурска
"Българска банка за развитие" АД	Управителен съвет	Председател и Главен Изп. Директор	Стоян Мавродиев
"Българска банка за развитие" АД	Управителен съвет	Зам. - председател и Изп. Директор	Румен Митров
"Българска банка за развитие" АД	Управителен съвет	Член и Изп. Директор	Николай Димитров
"Национален гаранционен фонд" ЕАД	Съвет на директорите	Председател	Стоян Мавродиев
"Национален гаранционен фонд" ЕАД	Съвет на директорите	Зам. Председател и Изп. Директор	Ангел Джалъзов
"Национален гаранционен фонд" ЕАД	Съвет на директорите	Член и прокурист	Андон Георгиев
МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ ДЖОБС" ЕАД	Съвет на директорите	Председател	Румен Митров
МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ ДЖОБС" ЕАД	Съвет на директорите	Зам. - председател	Николай Димитров
МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ ДЖОБС" ЕАД	Съвет на директорите	Член и Изп. директор	Ангел Джалъзов
МИКРОФИНАНСИРАЩА ИНСТИТУЦИЯ ДЖОБС" ЕАД	Съвет на директорите	Член и прокурист	Христина Тодорова
"Фонд за капиталови инвестиции" АД	Съвет на директорите	Председател и Изп. Директор	Стоян Мавродиев
"Фонд за капиталови инвестиции" АД	Съвет на директорите	Зам. - председател	Румен Митров
"Фонд за капиталови инвестиции" АД	Съвет на директорите	Член	Николай Димитров
„ББР Лизинг“ ЕАД (учредено през 2019 г)	Съвет на директорите	Председател и Изп. Директор	Стоян Мавродиев
„ББР Лизинг“ ЕАД (учредено през 2019 г)	Съвет на директорите	Зам. - председател	Румен Митров
„ББР Лизинг“ ЕАД (учредено през 2019 г)	Съвет на директорите	Член	Николай Димитров
„ББР Факторинг“ ЕАД (учредено през 2019 г)	Съвет на директорите	Председател и Изп. Директор	Стоян Мавродиев
„ББР Факторинг“ ЕАД (учредено през 2019 г)	Съвет на директорите	Зам. - председател	Румен Митров
„ББР Факторинг“ ЕАД (учредено през 2019 г)	Съвет на директорите	Член	Николай Димитров

3.7 Оповестявания във връзка с член 435 параграф, букви б) и в) от Регламент (ЕС) 575/2013.

С цел привеждане в съответствие със Закона за кредитните институции, Наредба № 20 от 24.04.2019г. на БНБ за издаване на одобрения за членове на управителния съвет (Съвета на директорите) и надзорния съвет на кредитна институция и изисквания във връзка с изпълнение на техните функции, Насоките за оценка на пригодността на членовете

на ръководния орган и лицата, заемащи ключови позиции (EBA/GL/2017/12 от 21.03.2017) и Насоките относно вътрешното управление (EBA/GL/2017/11 от 21.03.2017), ББР разработи следните вътрешно-нормативни актове: Политика за подбор и оценка на пригодността в Групата на ББР, Политика за въвеждане и обучение на членовете на ръководните органи и правила за дейността на комитета за подбор на кандидати.

В допълнение към Политиката за подбор и оценка на пригодността в Групата на ББР се разработи и План за приемственост/ Регистър на приемствеността/, който е в съответствие с член 435 параграф, буква б) от Регламент (ЕС) 575/2013. Същият План за приемственост е в съответствие и с оповестяването на политиката за осигуряване на разнообразие съгласно член 435 параграф, буква б) от Регламент (ЕС) 575/2013.

3.8 Комитет за управление на риска

С решение на Надзорния съвет от 24.01.2015 г., в Банката е създаден Комитет за управление на риска, който е в състав членовете на Надзорния съвет на ББР, мнозинството, от които са независими по смисъла на чл. 10а, ал. 2 ЗКИ. Председателят на комитета по управление на риска не може да бъде едновременно и председател на комитета за подбор по чл. 73в ЗКИ, на комитета за възнагражденията по Наредба № 4 от 2010 г. за изискванията към възнагражденията в банките или на одитния комитет на банката по Закона за независимия финансов одит, както и председател на надзорния съвет на банката. Предстои разработване на Правила за дейността на комитета за управление на риска съобразно последните изменения в Наредба № 7 от 24.04.2014 г. на БНБ за организацията и управлението на рисковете в банките и привеждане дейността на банката в съответствие с нормативната уредба. През 2018 година са проведени 8 заседания на Комитета за управление на риска, на които са разгледани обобщените тримесечни доклади на управление „Риск“ относно управлението на рисковете в Групата на ББР и други документи.

3.9 Потоци от информация за риска, изпращана към ръководния орган

Управление „Риск“ следи и докладва изпълнението на определените във вътрешно-нормативната уредба лимити за управление и контрол на присъщите в дейността на Групата рискове. Докладването се извършва на регулярна база и при необходимост и е насочено към отговорните органи и комитети в банката (КУАП, Комитет за управление на риска, УС и др.).

4 СТРУКТУРА И ЕЛЕМЕНТИ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ

Собственият капитал на Групата на ББР към 31.12.2018 г. е в размер на 746 915 хил. лв. и в сравнение с края на предходната година е с 7 402 хил. лв. по-висок, или номинално с 2.7 %.

Таблица 5 : Собствен капитал - съгласно информация оповестена в ГФО за 2018 г

(хил. лв.)

	2018	2017
<u>СОБСТВЕНИ СРЕДСТВА</u>	746 915	739 513
КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	746 915	739 513
БАЗОВ СОБСТВЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	746 915	739 513
Акционерен капитал	601 774	601 774
Законови резерви	73 672	71 989
Допълнителни резерви	76 190	68 105
Натрупан друг всеобхватен доход	10 901	10 961
Нематериални активи	(331)	(282)
Инвестиции в дъщерни дружества	(20 482)	
Преходни корекции на базовия собствен капитал от първи ред	(9 649)	(2 205)
Елементи на или приспадания от базовия собствен капитал от първи ред - други	(4 458)	(10 829)
ДОПЪЛНИТЕЛЕН КАПИТАЛ ОТ ПЪРВИ РЕД	-	-
КАПИТАЛ ОТ ВТОРИ РЕД	-	-
ОБЩ РАЗМЕР НА РИСКОВИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ	2 071 469	1 495 506
Валутен риск	59 461	
Операционен риск – подход на базисния индикатор	120 013	115 088
Съотношение на базовия собствен капитал от първи ред	36.06%	49.45%
Съотношение на обща капиталова адекватност	36.06%	49.45%

5 КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ

5.1 Вътрешен анализ на капитала

Основната цел на вътрешния анализ на капитала в Групата на ББР е поддържане на оптимална капиталова адекватност, т.е. поддържане на оптимално капиталово покритие на банковите рискове за осигуряване на стратегическите цели на Групата, при спазване на банковите регулации и приложимото законодателство.

Сложността и обхватът на извършвания вътрешен анализ на капитала е в съответствие с естеството, големината и сложността на дейността на Банката и нейните дъщерни дружества. Осъществяваният в Групата на ББР вътрешен анализ на капитала обхваща размера, вида (структурата му по елементи) и разпределението му за покриване на

всички рискове, на които тя е, или може да бъде изложена в дейността си. Вътрешният анализ на капитала включва следните аспекти:

- анализ на размера на необходимия капитал – количествена оценка на капиталовите изисквания по отделни рискове чрез прилагане на стрес-тестове, с оглед определяне размера на необходимия капитал при симулиране на критични сценарии;
- анализ на вида (структурата) на необходимия капитал - текуща оценка през годината за изпълнението на поставените цели за преобладаващо участие на постоянния във времето капитал;
- анализ на разпределението на необходимия капитал - периодична оценка на изпълнението на целите на Банката за поддържане на допустими равнища на кредитен, пазарен, операционен и ликвиден риск и анализ на динамиката при разпределението на капитала по видове рискове.

5.2 Капиталови изисквания за кредитен риск

При изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск Групата на ББР използва стандартизиран подход. Капиталовите изисквания за кредитен риск покриват кредитния риск и риска от разсейване в банковия портфейл, и риска от контрагента за цялостната дейност. Участват балансовите активи, приравнените задбалансови позиции и извънборсовите деривативни инструменти. Капиталовото изискване за кредитен риск по стандартизиран подход е 8%.

В таблицата по-долу са представени рисково претеглените експозиции и капиталовите изисквания за кредитен риск по класове експозиции.

Таблица 6 : Образец 4 - EU OV1 за РПА /рисково претеглените активи/ - съгласно ЕВА/GL/2016/11

(хил. лв.)

			РПА		Минимални капиталови изисквания
			31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018
	1	Кредитен риск (без CCR)	1 891 995	1 380 418	151 360
Член 438, букви в) и г)	2	От които стандартизиран подход	1 891 995	1 380 418	151 360
Член 438, букви в) и г)	3	От които базисен вътрешнорейтингов подход (FIRB)	-	-	-
Член 438, букви в) и г)	4	От които усъвършенстван вътрешнорейтингов подход (A^B)	-	-	-
Член 438, буква г)	5	От които капиталови инструменти по метода за опростено прилагане на рисковите тегла или подхода на вътрешни модели (1MA)	-	-	-

			РПА		Минимални капиталови изисквания
			31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018
Член 107 Член 438, букви в) и г)	6	CCR	-	-	-
Член 438, букви в) и г)	7	От които оценявани по пазарни цени	-	-	-
Член 438, букви в) и г)	8	От които оценявани по метода на първоначална експозиция	-	-	-
	9	От които стандартизиран подход	-	-	-
	10	От които метод на вътрешните модели (ИММ)	-	-	-
Член 438, букви в) и г)	11	От които стойност на рисковите експозиции за вноски в гаранционния фонд за ЦК	-	-	-
Член 438, букви в) и г)	12	От които корекция на кредитната оценка (CVA)	-	-	-
Член 438, буква д)	13	Сетълмент риск	-	-	-
Член 449, буква о), подточка і)	14	Секюритизиращите експозиции в банковия портфейл (над прага)	-	-	-
	15	От които вътрешнорейтингов подход	-	-	-
	16	От които вътрешнорейтингов подход на надзорната формула	-	-	-
	17	От които подход на вътрешната оценка	-	-	-
	18	От които стандартизиран подход	-	-	-
Член 438, буква д)	19	Пазарен риск	59 461	0	4 757
	20	От които стандартизиран подход	59 461	0	4 757
	21	От които подход на вътрешния модел	-	-	-
Член 438, буква д)	22	Големи експозиции	-	-	-
Член 438, буква е)	23	Операционен риск	120 013	115 088	9 601
	24	От които подход на базисния индикатор	120 013	115 088	9 601
	25	От които стандартизиран подход	-	-	-
	26	От които усъвършенстван подход за измерване	-	-	-
Член 437, параграф 2, членове 48 и 60	27	Суми под праговете за приспадане (приложено рисково тегло 250 %)	-	-	-
Член 500	28	Коригиране на минималния размер	-	-	-
	29	Общо	2 071 469	1 495 506	165 718

5.3 Детайлни оповестявания за разпределение на класовете експозиции по критерии, определени от Регламент 575 и в съответствие с Насоки на ЕБО - ЕВА/GL/2016/11

5.3.1 Експозиция към кредитен риск и риск от разсейване

При изчисляване на капиталовите изисквания за кредитен риск Групата на ББР използва стандартизиран подход. За редуциране на кредитния риск се прилага опростен подход чрез техника за заместване на експозициите (обезпечена защита чрез бързоликвидни активи или гаранции).

Балансовите позиции включват всички активи на Банката (нето, след приспадане на загуби от обезценка и провизии), с изключение на сумите, отразени като намаления на собствения капитал. Задбалансовите експозиции са съставени от неусвоени суми по разрешени кредити и издадени банкови и кредитни гаранции.

Общата сума на експозициите (преди отчитане на ефектите от редуциране на кредитния риск) към 31.12.2018 г. е 3 907 760 хил. лв., спрямо 3 376 587 хил. лв. в края на 2017 г. Средният размер на експозициите (преди отчитане на ефектите от редуциране на кредитния риск) за 2018 г. е 3 536 964 хил. лв., спрямо 3 133 485 хил. лв. в края на 2017 г.

В таблицата по-долу е показано разпределението на средния и на нетния за 2018 година размер на експозициите по класове.

В следващата таблица е показано разпределението на нетните и средните стойност на експозициите към 31.12.2018 г. по класове.

Таблица 7 : Образец 7 - EU CRB-B — Обща и средна нетна стойност на експозициите по стандартизирания подход - съгласно ЕВА/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а	б
		Нетна стойност на експозициите в края на периода	Средни нетни експозиции за периода
16	Централни правителства или централни банки	907 068	722 379
17	Регионални правителства или местни органи на власт	-	-
18	Субекти от публичния сектор	-	2 487
19	Многостранни банки за развитие	7 232	7 190
20	Международни организации	-	-
21	Институции	479 940	418 751
22	Предприятия	1 370 489	1 163 734
23	От които: МСП	480 493	120 123
24	Експозиции на дребно	605 801	787 411

		а	б
		Нетна стойност на експозициите в края на периода	Средни нетни експозиции за периода
25	От които: МСП	22 081	19 608
26	Експозиции, обезпечени с ипотеки върху недвижим имот	310 062	190 873
27	От които: МСП	-	-
28	Експозиции в неизпълнение	148 816	167 406
29	Високорискови експозиции	1 956	1 957
30	Покрити облигации	-	-
31	Вземания към институции и предприятия с краткосрочна кредитна оценка	-	-
32	Предприятия за колективно инвестиране	-	-
33	Експозиции в капиталови инструменти	199	164
34	Други експозиции	76 197	74 612
35	Общо стандартизиран подход	3 907 760	3 536 964
36	Общо	3 907 760	3 536 964

Групата на ББР обслужва основно корпоративни клиенти и кредитни институции, и предприятия от сектор „държавно управление“ затова капиталовите изисквания за тях са най-големи: за клас експозиции „Предприятия“ са с най-голям относителен дял – 35.07%, следва клас „Централни правителства или централни банки“ с 23.21%.

5.3.2 Експозиция към кредитен риск от контрагента

Кредитният риск от контрагента е рискът контрагентът да изпадне в неизпълнение преди окончателния сетълмент на паричните потоци по сделката. Характерен е за сделки с деривативни инструменти, репо сделки, сделки по предоставяне/получаване в заем на ценни книжа или стоки, трансакции с удължен сетълмент, маржин заемни сделки и други сделки на паричен пазар.

Групата на ББР не осъществява сделки с дериватни инструменти, стоки, „трансакции с удължен сетълмент“ и „маржин заемни сделки“ по смисъла на Регламент (ЕС) 575/2013.

Доколкото основната част от сделките, които са обект на третиране като кредитен риск от контрагента, се сключват с други местни и чуждестранни банки, идентифицирането, измерването, мониторингът и контролът на тези експозиции са регламентирани във вътрешно-банковата нормативна уредба.

При управлението на контрагентния риск Банката отчита следните източници на риск:

- риск от неизпълнение (Default risk), вкл. държавен риск и риск от неизпълнение на контрагента;

- риск от концентрация (Concentration risk);
- сетълмент риск (Settlement risk).

Управлението на риска към банки-контрагенти се осъществява посредством система от лимити за контрагентен риск, която се базира на рисковия толеранс на Групата (определен под формата на определена част от капитала за контрагентен риск), кредитното качество и мащаб на контрагента, срочността на експозицията и характеристиките на финансовия инструмент.

В Банката съществува цялостна система за управление на риска към банки-контрагенти, залегнала в правилата и процедурите за управление на риска към банки-контрагенти и в методиката за анализ и оценка на кредитния риск към банки-контрагенти.

Методиката за определяне на оперативни лимити към банки-контрагенти се състои от следните етапи:

1. Определяне рисковия толеранс за междубанкови сделки чрез алокиране на определена сума от капитала като лимит за експозиции към банки-контрагенти.
2. Определяне вътрешните рейтинги на банките-контрагенти по реда на Методика за анализ и оценка на кредитния риск към банки-контрагенти;
3. Трансформиране на алокирания капитал в лимити за банките-контрагенти, на база вероятности от неизпълнение, определени съгласно Методика за анализ и оценка на кредитния риск към банки-контрагенти.
4. Лимитите се съобразяват с ограниченията за риск от концентрация, след което се определят допустимите рискови стойности на индивидуалните експозиции към банките-контрагенти.
5. Разпределение на лимитите за експозиции в индивидуални лимити по конкретните финансови инструменти, съобразявайки се с рисковите тегла на последните и с текущия и потенциален бизнес.
6. Одобряване на глобални лимити по банки-контрагенти, по падежни класове и по финансови инструменти от компетентния орган на Банката.

Методиката за анализ и оценка на кредитния риск към банки-контрагенти обхваща количествени и качествени групи фактори, определящи интегрална оценка на риска от неизпълнение и характеризиращи миналото и текущото състояние на банките-контрагенти, техния потенциал и перспективи за развитие, както и влиянието на външната среда и пазарната конюнктура върху степента на риска. Тези групи фактори са обобщени като:

- капиталова адекватност;
- качество на активите;

- възвръщаемост;
- ликвидност и финансиране;
- собственост и външна среда;
- капиталова подкрепа.

Анализът зависи от редица фактори като: размер, срок и вид на експозицията, натрупан опит при предишни контакти на Банката и дъщерните ѝ дружества (вкл. и на други банки и институции) с банката-контрагент, резултатите от нейната дейност, наличието на достатъчно и бързоликвидно обезпечение и др. Степента на риск, който Групата е готова да поеме, се определя индивидуално съобразно кредитната ѝ политика и спецификите на експозицията. При оценка на кредитоспособността на всеки потенциален контрагент се анализира възможно най-широката и представителна информация, свързана с цялостното му състояние. Там, където съществуват специфични особености, те се отчитат чрез промени на относителното тегло на отделните рискови компоненти.

5.3.3 Географско разпределение на експозициите

Дейността на Групата на ББР е основно е на българския пазар. В края на годината 91.54 % от активите и задбалансовите експозиции на Банката са инвестирани в България, а 8.46 % в страни от Европа и останалия свят.

В таблицата по-долу е показано разпределението на експозициите по класове и региони (преди отчитане на ефектите от редуциране на кредитния риск):

Таблица 8 : Образец 8 - EU CRB-C — Географска разбивка на експозициите – по класове и региони съгласно - EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

		Нетна стойност						Общо
		България	Европа- страни от ЕС(без България)	Европа- страни извън ЕС	Русия	САЩ	Други	
7	Централни правителства или централни банки	792 872	114 196	-	-	-	-	907 068
8	Регионални правителства или местни органи на власт	-	-	-	-	-	-	-
9	Субекти от публичния сектор	-	-	-	-	-	-	-
10	Многостранни банки за развитие	-	7 232	-	-	-	-	7 232
11	Международни организации	-	-	-	-	-	-	-
12	Институции	364 736	16 487	1 343	93 432	3 942	-	479 940
13	Предприятия	1 278 546	22 523	-	-	-	69 420	1 370 489
14	Експозиции на дребно	605 801	-	-	-	-	-	605 801
15	Експозиции, обезпечени с ипотeki върху недвижим имот	310 062	-	-	-	-	-	310 062
16	Експозиции в неизпълнение	148 816	-	-	-	-	-	148 816
17	Високорискови експозиции	-	1 956	-	-	-	-	1 956
18	Покрити облигации	-	-	-	-	-	-	-
19	Вземания към институции и предприятия с краткосрочна кредитна оценка	-	-	-	-	-	-	0

		Нетна стойност						Общо
		България	Европа- страни от ЕС(без България)	Европа- страни извън ЕС	Русия	САЩ	Други	
20	Предприятия за колективно инвестиране	-	-	-	-	-	-	0
21	Експозиции в капиталови инструменти	199	-	-	-	-	-	199
22	Други експозиции	76 197	-	-	-	-	-	76 197
23	Общо стандартизиран подход	3 577 229	162 394	1 343	93 432	3 942	69 420	3 907 760
24	Общо	3 577 229	162 394	1 343	93 432	3 942	69 420	3 907 760

5.3.4 Концентрация на експозициите по видове отрасли или контрагенти

По-долу са представени данни за балансовата експозиция на Групата по отрасли и класове експозиции.

Таблица 9: Образец 9 - EU CRB-D — Концентрация на експозициите по видове отрасли или контрагенти - съгласно - EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

(в хил. лв.)		а	б	в	г	д	е	ж	з	и	й	л	м	н	о	ф
		Селско стопанство	Промисленост	Събиране и обезвреждане на отпадъци	Строителство	Търговия	Транспорт и Съобщения	Хотелиерство	Операции с недвижими имоти	Професионални и Административни дейности	Държавно управление	Финансови услуги	Други	НТООД	Физически лица	Общо
7	Централни правителства или централни банки	-	-	-	-	-	-	-	-	-	609 781	297 287	-	-	-	907 068
8	Регионални правителства или местни органи на власт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	Субекти от публичния сектор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	Многостранни банки за развитие	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	7 232	-	-	-	7 232
11	Международни организации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	Институции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	479 940	-	-	-	479 940
13	Предприятия	9 569	338 765	3 605	66 119	66 520	182 409	699	-	47 511	99 283	556 009	-	-	-	1 370 489
14	Експозиции на дребно	6 417	7 478	10	1 616	3 087	899	538	31	2 059	-	-	721	582 175	770	605 801

(в хил. лв.)		а	б	в	г	д	е	ж	з	и	й	л	м	н	о	ф
		Селско стопанство	Промисленост	Събиране и обезвреждане на отпадъци	Строителство	Търговия	Транспорт и Съобщения	Хотелиерство	Операции с недвижими имоти	Професионални и Административни дейности	Държавно управление	Финансови услуги	Други	НТООД	Физически лица	Общо
15	Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижим имот	18 972	46 674	-	46 960	30 266	19 010	125 776	4 186	16 796	-	-	-	-	1 422	310 062
16	Експозиции в неизпълнение	5 870	42 343	0	30 051	27 801	16 622	5 706	13 310	4 133	67	2 903	-	-	10	148 816
17	Високорискови експозиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 956	-	-	-	1 956
18	Покрити облигации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	Вземания към институции и предприятия с краткосрочна кредитна оценка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	Предприятия за колективно инвестиране	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	Експозиции в капиталови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	184	-	-	-	199
22	Други експозиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2 024	45 549	28 624	-	-	76 197
23	Общо стандартизиран подход	40 828	435 260	3 615	144 746	127 689	218 940	132 719	17 527	70 499	711 155	1 391 060	29 345	582 175	2 202	3 907 760
24	Общо	40 828	435 260	3 615	144 746	127 689	218 940	132 719	17 527	70 499	711 155	1 391 060	29 345	582 175	2 202	3 907 760

С най-голям относителен дял са експозициите за отрасъл „Финансови услуги“ –35.60%, „Държавно управление“ – 18.20% и „НТООД“ – 14.9%.

5.3.5 Разпределение на експозициите по остатъчен падеж

По-долу са представени данни за балансовата експозиция на Групата на ББР по остатъчен падеж и класове експозиции.

Таблица 10 : Образец 10 - EU CRB-E — Падеж на експозициите - съгласно - ЕВА/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а	б	в	г	д	е
		Стойност на нетните експозиции					
		При поискване	< 1 година	> 1 година < 5 години	> 5 години	Няма предвиден падеж	Общо
7	Централни правителства или централни банки	297 287	99 298	235 233	275 250	-	907 068
8	Регионални правителства или местни органи на власт	-	-	-	-	-	-
9	Субекти от публичния сектор	-	-	-	-	-	-
10	Многостранни банки за развитие	-	-	-	-	2 538	2 538
11	Международни организации	-	-	-	-	-	-
12	Институции	4 709	327 257	7 162	96 380	-	435 508
13	Предприятия	-	133 417	111 565	432 328	-	677 310
14	Експозиции на дребно	-	3 888	480 548	6 209	-	490 645
15	Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижим имот	-	32 550	71 497	156 889	-	260 936
16	Експозиции в неизпълнение	-	37 592	46 117	64 088	-	147 797
17	Високорискови експозиции	-	-	-	-	546	546
18	Покрити облигации	-	-	-	-	-	-
19	Вземания към институции и предприятия с краткосрочна кредитна оценка	-	-	-	-	-	-
20	Предприятия за колективно инвестиране	-	-	-	-	-	-
21	Експозиции в капиталови инструменти	-	-	-	-	199	199
22	Други експозиции	-	-	-	-	76 197	76 197
23	Общо стандартизиран подход	301 996	634 002	952 122	1 031 144	79 480	2 998 744
24	Общо	301 996	634 002	952 122	1 031 144	79 480	2 998 744

5.3.6 Кредитно качество на експозициите

Таблица 11: Образец 11 EU CR1-A — Кредитно качество на експозициите по класове експозиции и инструменти - съгласно - ЕВА/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а	б	в	г	д	е	ж
		Брутни балансови стойности на		Корекция за специфичен кредитен риск	Корекция за общ кредитен риск	Натрупани отписвания	Начислени корекции за кредитен риск за периода	Нетни стойности
		Експозиции в неизпълнение	Експозиции в изпълнение					(а+б-в-г-д)
16	Централни правителства или централни банки	-	907 110	42	-	-	-	907 068
17	Регионални правителства или местни органи на власт	-	0	0	-	-	-	0
18	Субекти от публичния сектор	-	0	0	-	-	-	0
19	Многостранни банки за развитие	-	7 232	0	-	-	-	7 232
20	Международни организации	-	-	-	-	-	-	0
21	Институции	-	480 981	1 041	-	-	-	479 940
22	Предприятия	-	1 381 413	5 453	5 471			1 370 489
23	От които: МСП	-	485 136	4 643	-	-	-	480 493
24	Експозиции на дребно	-	606 930	377	752	-	-	605 801
25	От които: МСП	-	22 279	198	-	-	-	22 081
26	Експозиции, обезпечени с ипотеки върху недвижим имот	-	310 820	758	-	-	-	310 062
27	От които: МСП	-	-	-	-	-	-	-
28	Експозиции в неизпълнение	297 649	-	148 833	-	-	-	148 816
29	Високорискови експозиции	-	1 956	0				1 956
30	Покрити облигации	-	-	-	-	-	-	-
31	Вземания към институции и предприятия с краткосрочна кредитна оценка	-	-	-	-	-	-	-

		а	б	в	г	д	е	ж
		Брутни балансови стойности на		Корекция за специфичен кредитен риск	Корекция за общ кредитен риск	Натрупани отписвания	Начислени корекции за кредитен риск за периода	Нетни стойности (а+б-в-г-д)
		Експозиции в неизпълнение	Експозиции в изпълнение					
32	Предприятия за колективно инвестиране	-	-	-	-	-	-	-
33	Експозиции в капиталови инструменти	-	199	-	-	-	-	199
34	Други експозиции	-	76 197	-	-	-	-	76 197
35	Общо стандартизиран подход	297 649	3 772 838	156 504	6 223	-	-	3 907 760
36	Общо	297 649	3 772 838	156 504	6 223	-	-	3 907 760
37	От които: Кредити	275 230	1 474 342	134 119	752	-	-	1 614 701
38	От които: Дългови ценни книжа	-	660 631	42	0	-	-	660 589
39	От които: Задбалансови експозиции	1 019	915 618	2 150	5 471	-	-	909 016

Таблица 12 : Образец 12: EU CR1-B — Кредитно качество на експозициите по видове отрасли или контрагенти - съгласно - ЕВА/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а	б	в	г	д	е	ж
		Брутни балансови стойности на		Корекция за специфичен кредитен риск	Корекция за общ кредитен риск	Натрупани отписвания	Начислени корекции за кредитен риск	Нетни стойности
		Експозиции в неизпълнение	Експозиции в изпълнение					(а+б-в-г-д)
1	Селско стопанство	7 595	35 022	1 789	-	-	-	40 828
2	Промишленост	86 697	394 705	46 142	-	-	-	435 260
3	Събиране и обезвреждане на отпадъци	-	3 702	87	-	-	-	3 615
4	Строителство	74 471	117 098	46 823	-	-	-	144 746
5	Търговия	37 239	99 976	9 526	-	-	-	127 689
6	Транспорт и Съобщения	21 997	202 688	5 745	-	-	-	218 940
7	Хотелиерство	5 778	127 197	256	-	-	-	132 719
8	Операции с недвижими имоти	13 322	4 242	37	-	-	-	17 527
9	Професионални и Административни дейности	4 417	67 072	337	653	-	-	70 499
10	Държавно упавление	928	711 554	1 327	-	-	-	711 155
11	Финансови услуги	44 661	1 394 920	43 878	4 643	-	-	1 391 060
12	Други	525	29 345	525	-	-	-	29 345
13	НТООД	-	583 102	-	927	-	-	582 175
14	Физически лица	19	2 215	32	0	-	-	2 202
15	Общо	297 649	3 772 838	156 504	6 223	-	-	3 907 760

Таблица 13: Образец 13: EU CR1-C — Кредитно качество на експозициите по географски признак - съгласно - ЕВА/GL/2016/11

(хил. лв.)

		Брутни балансови стойности на		Корекция за специфичен кредитен риск	Корекция за общ кредитен риск	Натрупани отписвания	Начислени корекции за кредитен риск	Нетни стойности
		Експозиции в неизпълнение	Експозиции в изпълнение					
		а	б					в
1	България	297 649	3 442 069	156 266	6 223	-	-	577 229
2	Европа-страни от ЕС (без България)	-	162 428	34	-	-	-	162 394
3	Европа-страни извън ЕС	-	1 467	124	-	-	-	1 343
4	Русия	-	93 432	-	-	-	-	93 432
5	САЩ	-	3 942	-	-	-	-	3 942
6	Други	-	69 500	80	-	-	-	69 420
7	Общо	297 649	3 772 838	156 504	6 223	-	-	3 907 760

Таблица 14: Образец 14 - EU CR1-D — Остаряване на просрочените експозиции - съгласно - ЕВА/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а	б	в	г	д	е
		Брутни балансови стойности					
		< 30 дни	> 30 дни < 60 дни	> 60 дни < 90 дни	> 90 дни < 180 дни	> 180 дни < 1 година	> 1 година
1	Кредити	2 113 512	82 790	62 755	1 767	5 178	147 737
2	Дългови ценни книжа	660 632	-	-	-	-	-
3	Общ размер на експозициите	2 774 144	82 790	62 755	1 767	5 178	147 737

Таблица 15 : Образец 15 - EU CR1-E — Необслужвани експозиции и експозиции с мерки по преструктуриране- съгласно - EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

	а	б	в	г	д	е	ж	з	и	й	к	л		м											
												Брутна балансова стойност на обслужваните и необслужваните експозиции							Натрупани обезценки, провизии и отрицателни корекции на справедливата стойност поради кредитен риск				Получени обезпечения и финансови гаранции		
													От които обслужвани, но просрочени > 30 дни и <= 90 дни		От които обслужвани с мерки по преструктуриране	От които необслужвани				За обслужвани експозиции		За необслужвани експозиции		За необслужвани експозиции	От които обслужвани с мерки по преструктуриране
																	От които в неизпълнение	От които обезценени	От които с мерки по преструктуриране		От които с мерки по преструктуриране		От които с мерки по преструктуриране		
01 0	Дългови ценни книжа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-											
02 0	Кредити и аванси	59 860	59 860	-	266 718	264 912	54 842	-	- 378	-	- 10 083	137 785	104 241												
03 0	Задбалансови експозиции	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-												

Таблица 16: Образец 16 - EU CR2-A — Промени в съвкупността от корекции за общ и специфичен кредитен риск- съгласно - EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а	б
		Натрупана корекция за специфичен кредитен риск	Натрупана корекция за общ кредитен риск
1	Начално салдо	(158 288)	(5 907)
1а	Ефект от първоначалното прилагане на МСФО 9	(8 458)	(2 068)
2	Увеличения, дължащи се на начислени суми за изчислени кредитни загуби през периода	(33 543)	(3 355)
3	Намаления, дължащи се на възстановени суми за изчислени кредитни загуби през периода	26 235	4 998
4	Намаления, дължащи се на отписани суми за сметка на натрупани корекции за кредитен риск	7 183	0
5	Прехвърляния между корекциите за кредитен риск	0	0
6	Въздействие на курсовите разлики	0	0
7	Бизнес комбинации, включително придобиване или продажба на дъщерни предприятия	0	0
8	Други корекции	(174)	(2)
9	Крайно салдо	(167 045)	(6 333)
10	Възстановяване на корекции за кредитен риск, отчетени пряко в отчета за доходите	0	0
11	Корекции за специфичен кредитен риск, отчетени пряко в отчета за доходите	0	0
12	Корекции на корекциите за специфичен кредитен риск на рисково претеглените активи- Балансови експозиции	(10 651)	
13	Салдо корекция за общ и специфичен кредитен риск съгласно стандартизирания подход	(162 727)	

Общата сума на обезценките/корекциите за общ и специфичен кредитен риск по експозициите на Групата е в размер на 173 380 хил. лв. От тях 4 842 хил. лв. са за редовни кредитни експозиции по балансови вземания (фаза 1 съгласно МСФО 9), от които респективно за обезценките за общ кредитен риск в размер на 804 хил. лв. са с цел допълнителна защита и покриване на съществуващи рискове и загуби, които не могат да бъдат конкретно определени за всяка отделна експозиция. Останалата част от корекциите за общ и специфичен кредитен риск по експозициите по балансови и задбалансови позиции за очаквани кредитни загуби (фаза 2 и фаза 3 съгласно МСФО 9) е в размер на 168 536 хил. лв.

Таблица 17: Образец 17 - : EU CR-B — Промени в съвкупността от кредити и дългови ценни книжа, които са обезценени и в неизпълнение- съгласно - EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а
		Брутна балансова стойност на стойност на експозициите в неизпълнение
1	Начално салдо	318 136
2	Кредити и дългови ценни книжа, които са в неизпълнение или са обезценени след последния отчетен период	4 925
3	Върнати към статус в изпълнение	(3 545)
4	Отписани суми	(11 782)
5	Други промени	(10 085)
6	Крайно салдо	297 649

5.4 Капиталови изисквания за пазарен риск

Пазарният риск е рискът от понасяне на загуби в резултат на неблагоприятно движение в пазарните цени на дълговите и капиталовите инструменти от търговския портфейл и на валутните и стокови инструменти от банков и търговски портфейли.

Към 31.12.2018 г. Групата на ББР няма изчислени капиталови изисквания за пазарен риск. Групата на ББР не поддържа търговски портфейл и не подлежи на капиталови изисквания за пазарен риск от търговски дейност. Банката прилага стратегия за минимизиране на пазарния риск чрез използване на относително несложни финансови инструменти и не поддържа дневни позиции в Търговски портфейл. Откритата валутна позиция на Групата се управлява ефективно и през отчетната година, Групата на ББР е изчислила че няма капиталово изискване за валутен риск към 31.12.2018 г.

Групата на ББР няма позиции в стоки и стокови деривати.

Капиталовите изисквания за пазарен риск за оповестени в следващата таблица.

Таблица 18 : Образец 34 EU MR1— Пазарен риск съгласно стандартизирания подход) - съгласно EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

		а	б
		РПА	Капиталови изисквания
	Продукти без опционални характеристики	-	-
1	Лихвен риск (общ и специфичен)	-	-
2	Риск, свързан с капиталови инструменти (общ и специфичен)	-	-
3	Валутен риск	59 461	4 757
4	Стоков риск	-	-
	Опции	-	-
5	Опростен подход	-	-
6	Метод „делта плюс“	-	-
7	Сценариен подход	-	-
8	Секюритизация (специфичен риск)	-	-
9	Общо	59 461	4 757

5.5 Капиталови изисквания за операционен риск

Групата на ББР изчислява капиталово изискване за операционен риск по Метода на базисния индикатор. При този подход капиталовото изискване е равно на 15 на сто от средната стойност на годишния брутен доход на Групата на ББР за последните три години.

Капиталовото изискване за операционен риск за 2018 г. е 9 601 хил. лв. за рисковите експозиции към операционен риск, които са в размер на 120 013 хил. лв.

5.6 Капиталови буфери, общи капиталови изисквания и излишък/(недостиг) на капитал

Към 31.12.2018 година, съгласно Наредба № 8 от 24.04.2014 г. на БНБ за капиталовите буфери в банките, Групата на ББР поддържа следните капиталови буфери:

Предпазен капиталов буфер в размер на 51 787 хил. лв., равняващ се на 2.5% от сумата на общата рисково претеглена експозиция;

Капиталов буфер за системен риск в размер на 62 114 хил. лв., равняващ се на 3% от сумата на общата рисково претеглена експозиция;

През 2018 г с оглед на това, че ББР бе определена като други институции със системно значение, за нея бе въведен буфер в размер на 0.125% от сумата на общата рисково претеглена експозиция;

Общите капиталови изисквания към 31.12.2018 и 31.12.2017 година са представени в следващата таблица:

Таблица 19: Общите капиталови изисквания - съгласно информация оповестена в ГФО за 2018 г.

(хил. лв.)

Наименование	2018	2017
Минимални капиталови изисквания на Базовия собствен капитал (4.5%)	93 216	67 298
Минимални капиталови изисквания на Капитала от първи ред (6%)	124 288	89 730
Минимални общи капиталови изисквания (8%)	165 718	119 640
Предпазен капиталов буфер (2.5%)	51 787	37 388
Буфер за системен риск (3%)	62 144	44 863
Буфер на други институции със системно значение (0.125%)	2 589	-
Коригирани капиталови изисквания на Базовия собствен капитал (10%)	209 736	149 551
Коригирани капиталови изисквания на Капитала от първи ред (11.5%)	240 808	171 983
Коригирани общи капиталови изисквания (13.5%)	282 238	201 893
Излишък на общия капитал (преди буфери)	581 197	619 873
Излишък на общия капитал (след буфери)	464 677	537 620

5.7 Обезценени експозиции

В съответствие с чл. 442 а) и б) в групата на ББР дефинициите за „просрочени“ и „обезценени“ експозиции, както и определението на Банката за „преструктурирана“ експозиция, прилагани за целите на счетоводната и регулаторната отчетност са синхронизирани с определенията на Европейския банков орган /ЕБО/. Съответно експозициите с просрочие над 90 дни се считат за експозиции в неизпълнение, което е регламентирано в Наръчника за кредитната дейност на ББР и подлежат на тест за обезценка в съответствие с Политика и правила за определяне на очаквана кредитна загуба и обезценка на експозиции в ББР. Доколкото има просрочени, но необезценени експозиции във „фаза 2“ и „фаза 3“ те са оповестени в годишния финансов отчет за 2018 г.

Съгласно действащата счетоводната политика на Банката (приета след датата на отчетите за финансовата 2018 година) финансовият актив е обезценен, ако отчетната му стойност е по-голяма от очакваната възстановима стойност.

Групата начислява обезценки на портфейлна основа на вземания по НПЕЕМЖС и частично за задбалансови експозиции.

Групата формира обезценки по експозиции на индивидуална и колективна основа, в зависимост от рисковия профил на кредитополучателя, на база решение на Комитета по провизии.

Експозициите в корпоративния кредитния портфейл на Групата се разделят основно на три категории според наличието на индикатори за обезценка – изменение на обективните показатели, на базата на които се извършва първоначалната оценка и последващо наблюдение на експозиция/клиент, което би довело до изменение на паричните потоци от финансовите активи в това число просрочие на дължими плащания от кредитополучателя: Фаза 1, „редовни“ (с присъден вътрешен рейтинг от 1 до 6 вкл.; Фаза 2, „наблюдавани“ или “forborne” (с присъден вътрешен рейтинг 7) и Фаза 3, „проблемни/необслужвани“ (с присъден вътрешен рейтинг 8, 9 или 10). При клиенти, за които текущо няма установени индикации за повишен риск, Групата извършва периодично (най - малко веднъж годишно) преглед на финансовото и правно състояние, включително и на приетите обезпечения, с цел установяване необходимостта от промяна в процента на обезценки за риск от загуба и /или промяна в оценката на степента на кредитен риск. При клиенти с повишен кредитен риск, прегледът се извършва веднъж на 6 месеца, като при клиенти „проблемни/необслужвани“, прегледът се извършва на тримесечие.

При клиенти, за които текущо няма установени индикации за повишен риск, Групата извършва периодично (най-малко веднъж годишно) преглед на финансовото и правно състояние, включително и на приетите обезпечения, с цел установяване необходимостта от промяна в процента на обезценки за риск от загуба и/или промяна в оценката на степента

на кредитен риск. При клиенти с повишен кредитен риск, прегледът се извършва веднъж на 6 месеца, като при клиенти „проблемни/необслужвани“, прегледът се извършва на тримесечие. В изпълнение на препоръките на Базелския комитет и тяхното транспониране в регулации в рамките на Европейския съюз и по-конкретно Регламент 575/2013/ЕС и Директива 2013/36/ЕС, търговските банки следва да въведат с вътрешно-нормативните си актове вътрешно-рейтингова система, която позволява съпоставимост с официален кредитен рейтинг на кредитополучатели от признати външни рейтингови институции, която възприема международно използваната скала от десет кредитни рейтингови категории, включително две категории за необслужвани кредити.

Групата е разработила детайлна вътрешно-нормативната база, включваща Политика и правила за определяне на очаквана кредитна загуба и обезценка на експозиции, Методика за анализ и оценка на кредитния риск в Българска банка за развитие АД и Наръчник за кредитната дейност на ББР, осигуряващи пълно съответствие на политиката и процедурите при определянето на вътрешен кредитен рейтинг с посочените нормативни актове на ЕС. Размерът на обезценката се определя като разликата между текущия размер на амортизираната стойност на експозицията на клиента към Групата и нейния възстановим размер.

В горесцитираните документи, в Счетоводната си политика, както и в годишния финансов отчет на ББР и за 2018 г., са детайлизирани също така и методите за прилагането на индивидуални и колективни обезценки, методологията, използваните рискови параметри и индикаторите за обезценка за определяна на очаквани кредитни загуби /ОКЗ/, прилагането на обезценка на финансови инструменти (отчитани по СПС и амортизирана стойност) и определяне на ОКЗ по задбалансови ангажименти (вкл. портфейлни гаранции).

Съгласно чл. 434, ал.2 от Регламент (ЕС) 575/2013, равностойно оповестяване на обезценени и/или просрочени експозиции е направено в годишния финансов отчет за 2018г.

Структурата на финансовите активи на Групата, съгласно рисковите класификационни групи по амортизирана стойност, е следната:

Таблица 20 : Финансовите активи съгласно рисковите класификационни групи по амортизирана стойност – съгласно информация оповестена в ГФО за 2018 г.

(хил. лв.)

Към 31 декември 2018 г.	Редовни (Фаза 1)	Наблюдава ни (Фаза 2)	Необслужва ни (Фаза 3)	Общо
Парични средства в каса и по разплащателна сметка в Централната банка	297 622	-	-	297 622
Вземания от банки	431 119	-	-	431 119
Кредити за търговско недвижимо имущество и строителство	257 036	70 797	66 661	394 494
Търговски кредити	252 676	72 842	116 503	442 021
Селскостопански кредити	-	-	2 040	2 040
Потребителски кредити	778	-	19	797
Жилищни ипотечни кредити на физически лица	1 436	-	-	1 436
Кредити на други ФИ	63 107	-	44 661	107 768
Други кредити и вземания	128 382	93 833	40 419	262 634
Нетна инвестиция във финансов лизинг	632	225	561	1 418
Вземания от Републиканския бюджет	472 803	-	-	472 803
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в друг всеобхватен доход	653 657	-	-	653 657
Ценни книжа, отчитани по амортизирана стойност	10 216	-	-	10 216
Други финансови активи	908	-	-	908
Общо финансови активи	2 570 372	237 697	270 864	3 078 933

Промените в съвкупността от корекции за общ и специфичен кредитен риск са оповестени в [Образец 16: EU CR2-A](#) — съгласно - EBA/GL/2016/11

5.8 Оповестяване съгласно чл. 473а от Регламент (ЕС) 575 /2013

ББР е избрала да прилага преходните мерки за смекчаване на въздействието от въвеждането на МСФО 9 спрямо Собствения капитал, статичен подход, съгласно параграф 2 на чл. 473а "Въвеждане на МСФО 9" от Регламент 575/2013.

Съгласно чл. 473а параграф 7 Банката добавя към Базовия Собствения капитал от първи ред изчислената сума от 9 649 х. лв. и преизчислява балансовата стойност на експозициите като и намалява корекциите за специфичен кредитен риск.

Таблица 21 : Образец МСФО 9-FL - Сравнение на собствения капитал, съотношения на капиталова адекватност и отношението на ливъридж на институциите при прилагане и неприлагане на преходните мерки за МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби- съгласно ЕВА/GL/2018/01

(хил. лв.)

		a	b	c	d	e
		T	T-1	T-2	T-3	T-4
Наличен капитал (размер)						
1	Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1)	746 915	-	-	-	-
2	Базов собствен капитал от първи ред (СЕТ1) при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби	737 266	-	-	-	-
3	Капитал от първи ред	746 915	-	-	-	-
4	Капитал от първи ред (Т1) при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби	737 266	-	-	-	-
5	Общо капитал	746 915	-	-	-	-
6	Общо капитал при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби	737 266	-	-	-	-
Рисково претеглени активи (размер)						
7	Общо рисково претеглени активи	2 071 469	-	-	-	-
8	Общо рисково претеглени активи при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби	2 059 309	-	-	-	-
Съотношения на капиталова адекватност						
9	Базов собствен капитал от първи ред (като процент от размера на рисковите експозиции)	36.06%	-	-	-	-
10	Базов собствен капитал от първи ред (като процент от размера на рисковите експозиции) при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби	35.80%	-	-	-	-
11	Капитал от първи ред (като процент от размера на рисковите експозиции)	36.06%	-	-	-	-
12	Капитал от първи ред (като процент от размера на рисковите експозиции) при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби	35.80%	-	-	-	-
13	Обща капиталова адекватност (като процент от размера на рисковите експозиции)	36.06%	-	-	-	-
14	Обща капиталова адекватност (като процент от размера на рисковите експозиции) при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните, очаквани кредитни загуби	35.80%	-	-	-	-
Отношение на ливъридж						
15	Мярка за общата експозиция при изчисляване на отношението на ливъридж	19.70%	-	-	-	-
16	Отношение на ливъридж	19.70%	-	-	-	-
17	Отношение на ливъридж при неприлагане на преходните мерки по МСФО 9 или аналогичните очаквани кредитни загуби	19.49%	-	-	-	-

6 ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА АВКО ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД ЗА КРЕДИТЕН РИСК

При определянето на кредитното качество на една експозиция Групата на ББР използва кредитните оценки на признатите от ЕБО Агенции за външна кредитна оценка (АВКО): Standard&Poor's, Moody's или Fitch и съответствието между буквено-цифровата скала на всяка агенция и степента на кредитно качество. В случай на наличие на повече от една оценка от АВКО се прилагат разпоредбите на чл. 138 от Регламент (ЕС) 575/2013 г.

Оценки на АВКО се използват при клас експозиции вземания или условни вземания от институции и вземания от чуждестранни централни правителства предвид отсъствието на такива за останалите класове експозиции.

В зависимост от кредитното качество на контрагентите и остатъчния срок до падежа на експозициите, се определя рисково претеглената стойност, която участва при определяне на капиталовите изисквания за кредитен риск.

В следващата таблицата са представени експозициите на Банката към контрагенти, за които има присъдено кредитно качество от призната АВКО.

Таблица 22: Образец 20 - EU CR5 — Стандартизиран подход- съгласно - EBA/GL/2016/11

(в хил. лв.)

	Класове експозиции	Рисково тегло												Общо	От които без присъден кредитен рейтинг	
		0%	2%	4%	10%	20%	35%	50%	70%	75%	100%	150%	250%			Приспаднато от капитала
1	Централни правителства или централни банки	465 100	-	9 370	415 002	8 962	0	8 634	-	-	-	-	-	-	907 068	854 701
2	Регионално правителство или местни органи на власт	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	Субекти от публичния сектор	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	Многостранни банки за развитие	2 538	-	-	-	4 694	-	-	-	-	-	-	-	-	7 232	7 232
5	Международни организации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	Институции	-	-	-	-	330 555	0	47	-	0	147 987	1 351	-	-	479 940	409 751
7	Предприятия	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 370 489	-	-	-	1 370 489	1 370 489
8	Експозиции на дребно	-	-	-	-	-	-	-	-	605 801	-	-	-	-	605 801	605 801
9	Експозиции, обезпечени с ипотеки върху недвижим имот	-	-	-	-	-	9 166	21 423	-	-	279 473	-	-	-	310 062	310 062
10	Експозиции в неизпълнение	-	-	-	-	-	-	-	-	-	105 165	43 651	-	-	148 816	148 816
11	Експозиции, свързани с особено висок риск	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1 956	-	-	1 956	1 956
12	Покрити облигации	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	Институции и предприятия с краткосрочна кредитна оценка	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	Предприятия за колективно инвестиране	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	Капиталови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	199	-	-	20 482	20 681	20 681
16	Други позиции	335	-	-	-	-	-	-	-	-	73 838	-	2 024	331	76 528	76 528
17	Общо	467 973	0	9 370	415 002	344 211	9 166	30 104	0	605 801	1 977 151	46 958	2 024	20 813	3 928 573	3 806 017

7 СВОБОДНИ ОТ ТЕЖЕСТИ АКТИВИ

Информация за обременените с тежести активи в съответствие с Насоките на ЕБО EBA/GL/2014/03 е оповестена в следващите таблици

Таблица 23: Форма А- Активи – съгласно EBA/GL/2014/03

(хил. лв.)

		Балансова стойност на обременени с тежести активи	Справедлива стойност на обременени с тежести активи	Балансова стойност на свободни от тежести активи	Справедлива стойност на свободни от тежести активи
		010	040	060	090
010	Активи на отчитащата се институция	17 893		2 991 221	
030	Капиталови инструменти	-	-	5 237	5 237
040	Дългови ценни книжа	7 350	7 350	653 240	653 240
120	Други активи	-		94 510	

Таблица 24: Форма Б- Получено обезпечение – съгласно EBA/GL/2014/03

(хил. лв.)

		Справедлива стойност на получено обезпечение, обременено с тежести, или издадени собствени дългови ценни книжа	Справедлива стойност на получено обезпечение или издадени собствени дългови ценни книжа, достъпни за обременяване с тежести
		010	040
130	Получено обезпечение от отчитащата се институция	-	65 208
150	Капиталови инструменти	-	-
160	Дългови ценни книжа	-	65 208
230	Други получени обезпечения	-	-
240	Емитирани собствени дългови ценни книжа, различни от собствени покрити облигации или обезпечени с активи ценни книжа	-	-

Таблица 25: Форма В- Обременени с тежести активи/получени обезпечения и свързани с тях пасиви – съгласно EBA/GL/2014/03

(хил. лв.)

		Съответстващи пасиви, условни пасиви или предоставени в заем ценни книжа	Активи, получени обезпечения и емитирани собствени дългови ценни книжа, различни от обременени с тежести покрити облигации или обезпечени с активи ценни книжа
		010	030
010	Балансова стойност на избрани финансови пасиви	16 613	17 893

8 ВЪТРЕШНИ МОДЕЛИ ЗА ПАЗАРЕН РИСК

Групата на ББР използва вътрешни модели за пазарен риск.

9 ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ ОПЕРАЦИОНЕН РИСК

При изчисляване на капиталовите изисквания за операционен риск Групата на ББР използва Подхода на базисния индикатор.

10 КАПИТАЛОВИ ИНСТРУМЕНТИ В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Притежаваните от Групата на ББР капиталови инструменти са в размер на 2 736 хил. лв. и са с несъществен дял (под 0.1%) в сумата на активите на Банката. Те не оказват съществено влияние върху дейността и резултатите на Групата.

11 ЛИХВЕН РИСК В БАНКОВИЯ ПОРТФЕЙЛ

Естество на лихвения риск, основни предположения и честота на измерването на лихвения риск Съгласно чл. 434, ал.2 от Регламент (ЕС) 575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния финансов отчет за 2018 г.

Колевливост на дохода при прилагане на лихвени шокове

Съгласно чл. 434, ал.2 от Регламент (ЕС) 575/2013, равностойно оповестяване е направено в годишния финансов отчет за 2018 г.

12 СЕКЮРИТИЗАЦИЯ

В своята дейност Групата на ББР не прилага секюритизация.

13 ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТЕН РИСК

С цел по-голяма сигурност и минимизиране на кредитния риск, Групата на ББР предоставя обезпечени кредити на своите клиенти, като спазва принципа на достатъчност и ликвидност на обезпеченията. Приетите обезпечения се завеждат по пазарна стойност, като оценката на дълготрайните активи се извършва от лицензиран оценител. Към нея се прилага коефициент на редукция, който отразява възможността за бърза реализация на обезпечението, като получената редуцирана стойност се използва в процеса по одобрение на кредити. Приетите като обезпечение движими и недвижими вещи задължително се застраховат. Периодично се анализират приетите обезпечения от гледна точка на евентуални изменения в стойността им и при констатирана промяна, с която се нарушава изискването за достатъчност на обезпечението, Банката изисква допълването им в определен срок. Групата приема следните основни видове обезпечения:

- ипотека;
- залог върху движима вещь; върху търговско предприятие; върху съвкупност;

- залог върху вземания по депозитна или разплащателна сметка в банка, както и депозиране на парични средства като обезпечение по сметка в ББР;
- финансови обезпечения с прехвърляне на собственост или с предоставяне на залог по смисъла на Закона за договорите за финансово обезпечение;
- залог върху държавни и общински ценни книжа;
- залог върху безналични ценни книжа, включително върху други финансови инструменти с инвестиционни характеристики – акции, облигации, други дългови ценни книжа, дялове от договорни фондове и др.;
- гаранция, издадена от държавата, централната банка, кредитна институция, международно призната институция, община или др.
- застраховка на рисковата експозиция;
- търговски ценни книжа - запис на заповед, менителница, чек и други, включително издадени от трето лице – недлъжник, в полза на Групата или джирисани /вкл. за залог/ в негова полза;
- залог върху дял от търговско дружество или обект на индустриална собственост /патент, марка и други/.
- други допустими обезпечения, предвидени в приложимото законодателство.

В процеса на редуциране на кредитния риск Групата на ББР използва само част от изброените по-горе обезпечения. Обезпечената защита се осигурява от активи, които са достатъчно ликвидни и имат сравнително непроменлива във времето стойност.

Обезпеченията, които Групата на ББР използва за редуциране на кредитния риск, са финансови обезпечения, защита с гаранции и жилищни и търговски ипотечи, които отговарят на изискванията на чл. 208 на Регламент (ЕС) 575/2013. При признаване на финансовите обезпечения за редуциране на кредитния риск, Групата на ББР следи за изпълнението на условията за ниска корелация, правна сигурност и оперативните изисквания.

В Групата на ББР са създадени и функционират системи и процедури за наблюдение, контрол и оценка на качеството на кредитния портфейл, както и система от лимити на ниво портфейл. Въведени са процедури и механизми за текущо следене, отчитане и управление на кредитния портфейл, изискващи периодични, а при необходимост извънредни доклади за финансовия и правен статус на всеки длъжник/група длъжници. Групата използва модели за генериране на вътрешен рейтинг за оценка и мониторинг на кредитния риск.

Таблица 26: Модифициран Образец 18 - EU CR3 — Техники за редуциране на кредитния риск — Преглед - съгласно - EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

Обезпечения, използвани за редуциране на кредитния риск - към 31.12.2018г.					
	Финансови обезпечения		Обезпечение жилищен имот	Обезпечение търговски имот	Защита с гаранции
	Блокирани парични средства	Заложени ДЦК			
Институции	10 543	35 714	-	-	-
Субекти от публичния сектор	-	-	-	-	-
Предприятия	72 562	-	-	-	-
На дребно	433	-	-	-	-
Обезпечени с недвижим имот	4 049	-	13 084	42 832	-
Експозиции в неизпълнение	-	-	-	-	-
Общо	87 587	35 714	13 084	42 832	0

Таблица 27: Образец 19 - EU CR4 — Стандартизиран подход — Експозиция към кредитен риск и ефект на CRM - съгласно - EBA/GL/2016/11

(хил. лв.)

	а	б	в	г	д	е
	Експозиции преди CCF и CRM		Експозиции след OOF и CRM		РПА и плътност на РПА	
Класове експозиции	Балансо ва стойност	Задбалансова стойност	Балансо ва стойност	Задбалансо ва стойност	ПА	Плътност на РПА
Централни правителства или централни банки	907 068	-	1 414 833	110 123	52 367	3
Регионални правителства или местно органи на власт	-	-	-	-	-	-
Субекти от публичния сектор	-	-	-	-	-	-
Многостранни банки за развитие	2 538	4 694	2 538	4 694	939	
Институции	435 508	44 432	389 251	22 429	184 895	45
Предприятия	677 310	693 179	677 230	546 850	1 123 264	92
в.т.ч. МСП с прилагане на коефициент за подпомагане на МСП	-	-	-	-	-	-
Експозиции на дребно	490 645	115 156	18 559	3 508	12 270	56
в.т.ч. МСП с прилагане на коефициент за подпомагане на МСП	-	-	-	-	-	-
Експозиции, обезпечени с ипотечи върху недвижими имоти	260 936	49 126	256 887	24 563	265 587	94

	а	б	в	г	д	е
	Експозиции преди CCF и CRM		Експозиции след OOF и CRM		РПА и плътност на РПА	
Класове експозиции	Балансо ва стойност	Задбалансова стойност	Балансо ва стойност	Задбалансо ва стойност	ПА	Плътност на РПА
Експозиции в неизпълнение	147 797	1 019	147 797	1 019	170 642	115
Високо рискови експозиции	546	1 410	546	1 410	2 934	150
Експозиции в капиталови инструменти	199	-	199	-	199	100
Други позиции	76 197	-	90 904	71 897	78 898	48
Общо	2 998 744	909 016	2 998 744	786 493	1 891 995	50

При редуциране на кредитния риск Групата на ББР **не** използва балансово и задбалансово нетиране и кредитни деривати.

14 ЛИВЪРИДЖ

Група на ББР изчислява отношението на ливъридж като разделя размера на капитала от първи ред на сбора от стойностите на експозициите по всички активи и задбалансови позиции, които не са приспаднати при определянето на капитала от първи ред, в проценти, изпълнявайки изискванията на чл. 429 от Регламент (ЕС) 575/2013.

Към 31.12.2018 година отношението на ливъридж на Групата на ББР е в размер на 19.7%.

15 ПОЛИТИКА И ПРАКТИКА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА

През 2015 г. бе осъществен цялостен преглед на документите в областта на управлението и развитието на човешките ресурси, в резултат на което, през декември 2015 г., бе приет единен интегриран Наръчник за управление и развитие на човешките ресурси в Групата на ББР, изменен и допълнен през 2017 г.

Наръчникът за управление и развитие на човешките ресурси в Групата на ББР описва процедурите и правилата по привличане, подбор, администриране, оценка, възнаграждение и развитие на служителите в групата на ББР, като се използва интегриран подход в тяхното прилагане и комуникиране, така че Групата на ББР да разполага с мотивирани служители, които имат ясна визия за ролята и мястото им в екипа, притежават подходящите знания и умения и прилагат в максимална степен своите компетенции за реализиране на стратегическите цели на Групата.

Наръчникът е изготвен в съответствие с Наредба № 4 от 21.12.2010 г. на БНБ за изискванията към възнагражденията в банките (Наредба № 4) и е съобразена с останалото приложимо национално законодателство, вкл. подзаконовни нормативни актове и директно приложимите за България разпоредби на ЕБО, ЕК, Съвета на Европа и други органи на ЕС.

Към настоящия момент и с оглед привеждане в съответствие с нормативните изисквания, Групата на ББР е в етап на изготвянето на следните вътрешно-нормативни актове, които ще заменят досега действащия Наръчник, както следва: Вътрешни правила за работната заплата, Политика за възнагражденията и допълнителните придобивки, Правила за дейността на Комитета за възнагражденията, Правила и процедури за атестиране, Правилник за вътрешния трудов ред и Вътрешни правила и процедури за назначаване, въвеждане в работа, обучение и напускане на служители.

Органите, които взимат участие в процеса на одобряването и контрола на политиката за възнагражденията, са:

- Надзорният съвет (НС);
- Комитетът за възнагражденията;
- Комитет за управление на риска;
- Управителният съвет;
- Съветът на директорите на дъщерните дружества;
- Управление „Вътрешен одит на групата“;
- Управление „Съответствие“;
- Управление „Планиране, анализ и регулации“;
- Управление „Човешки ресурси“.

Надзорният съвет на ББР има следните компетенции:

- одобрява политиката за възнагражденията в Групата на ББР;
- следи за прилагането на политиката и одобрява последващи промени в нея;
- взема решения за определяне на възнаграждения на членовете на УС на банката;
- отговаря за извършването на периодичен (най-малко веднъж годишно) основен и независим преглед на политиката, като преценява дали тя функционира по предназначение, дали съответства на националните и международни разпоредби, принципи и стандарти.

Основно задължение на Надзорния съвет е да гарантира, че политиката за възнагражденията в Групата на ББР насърчава разумното и ефективно управление на риска, не стимулира прекомерното поемане на риск и не ограничава банката да изгражда и поддържа стабилна капиталова база.

В изпълнение на изискванията на Наредба № 4 на БНБ в ББР е създаден Комитет за възнагражденията. Комитетът за възнагражденията се състои най-малко от трима члена, като мнозинството от тях са независими по смисъла на чл.10а, ал. 2 от ЗКИ. Председателят и членовете на Комитета са членовете на Надзорния съвет на ББР.

Комитетът за възнагражденията изготвя и предлага решения за възнагражденията, като отчита влиянието върху риска и неговото управление в Групата на ББР, дългосрочните интереси на акционерите, инвеститорите и другите заинтересовани лица. Дейността на Комитета за възнагражденията ще бъде подробно описана в „Правила

за дейността на Комитета за възнагражденията в „Българска банка за развитие“ АД.

Без да засяга задачите на Комитета за възнагражденията, *Комитетът за управление на риска* проверява дали стимулите, осигурени от политиките и практиките за определяне на възнагражденията, отчитат риска, капитала, ликвидността и др.

Управителният съвет на банката приема политиката за възнагражденията и я предлага на Надзорния съвет за одобрение.

Съветът на директорите на дъщерните дружества следи за прилагането на политика в рамките на конкретното дружество.

Управление „Вътрешен одит на групата“ периодично извършва независим преглед на структурата, прилагането и въздействието на политиката за възнагражденията и допълнителните придобивки върху рисковия профил на Групата на ББР и начина, по който тези въздействия се управляват в съответствие със стратегията на ББР, националните и международни правила, принципи и стандарти.

Управление „Съответствие“ следи за съответствието на политиката и последващите изменения в нея с приложимото законодателство, регулациите и вътрешно-банковите нормативни документи.

С цел да се гарантира привеждане на политиката за възнагражденията и допълнителните придобивки в съответствие със стратегията и рамката за управление на риска на банката, управление „Човешки ресурси“ и управления „Съответствие“ и „Планиране, анализ и регулации“ ежегодно правят преглед на политиката. Резултатът от прегледа се представя на вниманието на УС/НС и Комитета за възнагражденията, като в случаите, когато се констатира необходимост от промени, се представят предложения за промени.

Информация относно връзката между възнаграждението и резултатите от дейността

Възнагражденията и допълнителните придобивки в Групата на ББР не са обвързани с годишния финансов резултат на Групата на ББР и поетия риск, а са функция от представянето на персонала, оценено чрез годишната му атестация, пазара на труда, баланса между работа и личен живот на служителите и добрите практики в банковия сектор.

Основни структурни характеристики на системата за възнаграждения, информация относно критериите, на базата на които се определя правото за придобиване на акции, опции и променливи възнаграждения. Основни параметри и обосновка на схемите за променливо възнаграждение и други материални стимули.

Възнагражденията в ББР се формират от следните компоненти:

- постоянно възнаграждение (не се влияе от резултатите и поетия риск) – определя се на база на позицията, която заема съответния служител в

зависимост от отговорностите, които поема и съответния професионален опит и функционални отговорности за длъжността по длъжностна характеристика или договор за управление. Постоянното възнаграждение се състои от:

- брутно месечно трудово възнаграждение;
- други постоянни плащания, предоставяни по преценка на банката, независещи от постигнатите ѝ финансови резултати и несъздаващи стимули за поемане на риск. Другите постоянни плащания биват:
  - ✓ допълнителни постоянни плащания (предоставяни по преценка на работодателя на всички служители допълнителни плащания, като социални разходи или допълнително изплащане на еднаква за всички служители част от месечното възнаграждение за Коледни или Великденски празници);
  - ✓ допълнително постоянно възнаграждение – отговарящо на изискванията на Насоките за класифициране като постоянно (предварително определено, прозрачно, не подлежи на изменение, не е обвързано с ролята на служителя в организацията и т.н.).
- Променливо възнаграждение (базирано на постигнати резултати) – не се прилага в ББР.

Банката е приела списък на категорията персонал в дружествата, за който са приложими разпоредбите на Наредба № 4 на БНБ от 2010 г. за изискванията към възнагражденията в банките. Освен висшия ръководен персонал (членове на НС и УС), този списък включва и всички началници на управления и самостоятелни отдели в банката и дъщерните дружества.

16 СЪБИТИЯ НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА ОТЧЕТА

В изпълнение на своята стратегия и с цел обособяването на специфични и нови дейности в отделни дружества, ББР учреди две нови дъщерните дружества – двете са с единствен акционер и 100% собственост на Банката – „ББР Лизинг“ ЕАД и „ББР Факторинг“ ЕАД. Дружествата са учредени с решение на УС от 06.03.2019 г. и са с капитал от 2 млн. лв. всяко.

През април 2019 г. Международната рейтингова агенция “Фич рейтингс” повиши перспективата пред дългосрочния кредитен рейтинг на „Българската банка за развитие“ АД от „ВВВ“ със стабилна на „ВВВ“ с положителна перспектива.

ПРИЛОЖЕНИЕ №1: СПИСЪК НА ТАБЛИЦИТЕ:

ТАБЛИЦА 1 : ОБРАЗЕЦ 3: EU LI3 — КРАТКО ОПИСАНИЕ НА РАЗЛИКИТЕ В ОБХВАТИТЕ НА КОНСОЛИДАЦИЯ (ЗА ОТДЕЛНИТЕ ПРЕДПРИЯТИЯ) СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	4
ТАБЛИЦА 2 : ОБРАЗЕЦ 1 - EU LI1 — РАЗЛИКИ МЕЖДУ СЧЕТОВОДНИЯ И НАДЗОРНИЯ ОБХВАТ НА КОНСОЛИДАЦИЯ И СЪОТНАСЯНЕ НА КАТЕГОРИИТЕ НА ФИНАНСОВИЯ ОТЧЕТ КЪМ РЕГУЛАТОРНИТЕ РИСКОВИ КАТЕГОРИИ – СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2016/11	5
ТАБЛИЦА 3 : ОБРАЗЕЦ 2 - EU LI2 — ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА РАЗЛИКИ МЕЖДУ РЕГУЛАТОРНИТЕ РАЗМЕРИ НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ И БАЛАНСОВИТЕ СТОЙНОСТИ ВЪВ ФИНАНСОВИТЕ ОТЧЕТИ - СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2016/11	8
ТАБЛИЦА 4 : ДИРЕКТОРСКИ ДЪЛЖНОСТИ В ГРУПАТА НА ББР КЪМ 30.06.2019 Г.	14
ТАБЛИЦА 5 : СОБСТВЕН КАПИТАЛ - СЪГЛАСНО ИНФОРМАЦИЯ ОПОВЕСТЕНА В ГФО ЗА 2018 Г	16
ТАБЛИЦА 6 : ОБРАЗЕЦ 4 - EU OV1 ЗА РПА /РИСКОВО ПРЕТЕГЛЕНИТЕ АКТИВИ/ - СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2016/11.....	17
ТАБЛИЦА 7 : ОБРАЗЕЦ 7 - EU CRB-B — ОБЩА И СРЕДНА НЕТНА СТОЙНОСТ НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ ПО СТАНДАРТИЗИРАНИЯ ПОДХОД - СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2016/11.....	19
ТАБЛИЦА 8 : ОБРАЗЕЦ 8 - EU CRB-C — ГЕОГРАФСКА РАЗБИВКА НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ – ПО КЛАСОВЕ И РЕГИОНИ СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	23
ТАБЛИЦА 9 : ОБРАЗЕЦ 9 - EU CRB-D — КОНЦЕНТРАЦИЯ НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ ПО ВИДОВЕ ОТРАСЛИ ИЛИ КОНТРАГЕНТИ - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	25
ТАБЛИЦА 10 : ОБРАЗЕЦ 10 - EU CRB-E — ПАДЕЖ НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	27
ТАБЛИЦА 11 : ОБРАЗЕЦ 11 EU CR1-A — КРЕДИТНО КАЧЕСТВО НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ ПО КЛАСОВЕ ЕКСПОЗИЦИИ И ИНСТРУМЕНТИ - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	28
ТАБЛИЦА 12 : ОБРАЗЕЦ 12: EU CR1-B — КРЕДИТНО КАЧЕСТВО НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ ПО ВИДОВЕ ОТРАСЛИ ИЛИ КОНТРАГЕНТИ - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	30
ТАБЛИЦА 13 : ОБРАЗЕЦ 13: EU CR1-C — КРЕДИТНО КАЧЕСТВО НА ЕКСПОЗИЦИИТЕ ПО ГЕОГРАФСКИ ПРИЗНАК - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	31
ТАБЛИЦА 14 : ОБРАЗЕЦ 14 - EU CR1-D — ОСТАРЯВАНЕ НА ПРОСРОЧЕНИТЕ ЕКСПОЗИЦИИ - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	31
ТАБЛИЦА 15 : ОБРАЗЕЦ 15 - EU CR1-E — НЕОБСЛУЖВАНИ ЕКСПОЗИЦИИ И ЕКСПОЗИЦИИ С МЕРКИ ПО ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ- СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	32
ТАБЛИЦА 16 : ОБРАЗЕЦ 16 - EU CR2-A — ПРОМЕНИ В СЪВКУПНОСТТА ОТ КОРЕКЦИИ ЗА ОБЩ И СПЕЦИФИЧЕН КРЕДИТЕН РИСК- СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	33
ТАБЛИЦА 17 : ОБРАЗЕЦ 17 - : EU CR-B — ПРОМЕНИ В СЪВКУПНОСТТА ОТ КРЕДИТИ И ДЪЛГОВИ ЦЕННИ КНИЖА, КОИТО СА ОБЕЗЦЕНЕНИ И В НЕИЗПЪЛНЕНИЕ- СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	34
ТАБЛИЦА 18 : ОБРАЗЕЦ 34 EU MR1— ПАЗАРЕН РИСК СЪГЛАСНО СТАНДАРТИЗИРАНИЯ ПОДХОД) - СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2016/11	35
ТАБЛИЦА 19 : ОБЩИТЕ КАПИТАЛОВИ ИЗИСКВАНИЯ - СЪГЛАСНО ИНФОРМАЦИЯ ОПОВЕСТЕНА В ГФО ЗА 2018 Г.....	36
ТАБЛИЦА 20 : ФИНАНСОВИТЕ АКТИВИ СЪГЛАСНО РИСКОВИТЕ КЛАСИФИКАЦИОННИ ГРУПИ ПО АМОРТИЗИРАНА СТОЙНОСТ – СЪГЛАСНО ИНФОРМАЦИЯ ОПОВЕСТЕНА В ГФО ЗА 2018 Г.	39
ТАБЛИЦА 21 : ОБРАЗЕЦ МСФО 9-FL - СРАВНЕНИЕ НА СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ, СЪОТНОШЕНИЯТА НА КАПИТАЛОВА АДЕКВАТНОСТ И ОТНОШЕНИЕТО НА ЛИВЪРИДЖ НА ИНСТИТУЦИИТЕ ПРИ ПРИЛАГАНЕ И НЕПРИЛАГАНЕ НА ПРЕХОДНИТЕ МЕРКИ ЗА МСФО 9 ИЛИ АНАЛОГИЧНИТЕ ОЧАКВАНИ КРЕДИТНИ ЗАГУБИ- СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2018/01.....	40
ТАБЛИЦА 22 : ОБРАЗЕЦ 20 - EU CR5 — СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД- СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	42
ТАБЛИЦА 23 : ФОРМА А- АКТИВИ – СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2014/03.....	43
ТАБЛИЦА 24 : ФОРМА Б- ПОЛУЧЕНО ОБЕЗПЕЧЕНИЕ – СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2014/03	43
ТАБЛИЦА 25 : ФОРМА В- ОБРЕМЕНЕНИ С ТЕЖЕСТИ АКТИВИ/ПОЛУЧЕНИ ОБЕЗПЕЧЕНИЯ И СВЪРЗАНИ С ТЯХ ПАСИВИ– СЪГЛАСНО ЕВА/GL/2014/03	43
ТАБЛИЦА 26 : МОДИФИЦИРАН ОБРАЗЕЦ 18 - EU CR3 — ТЕХНИКИ ЗА РЕДУЦИРАНЕ НА КРЕДИТНИЯ РИСК — ПРЕГЛЕД - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11	46
ТАБЛИЦА 27 : ОБРАЗЕЦ 19 - EU CR4 — СТАНДАРТИЗИРАН ПОДХОД — ЕКСПОЗИЦИЯ КЪМ КРЕДИТЕН РИСК И ЕФЕКТ НА CRM - СЪГЛАСНО - ЕВА/GL/2016/11.....	46